

STRATEGI
PROGRAM
HANDLINGSPLAN
POLICY
✓ **RIKTLINJE**
REGLER

Riktlinje för digitalisering

Orsa kommuns styrdokument

Nivå	Riktningssdokument	Ramdokument
Översiktlig	Strategi <i>avgörande vägval för att nå målen för Orsa kommun</i>	Policy <i>Orsa kommuns hållning</i>
Allmän	Program <i>verksamheter och metoder i riktning mot målen</i>	Riktlinjer <i>rekommenderade sätt att agera</i>
Detaljerad	Handlingsplan <i>aktiviteter, tidsram och ansvar</i>	Regler <i>absoluta gränser och ska-krav</i>

Ur kommunens Riktlinje för Styrdokument, vad är en riktlinje

Riktlinjen ger ett konkret stöd för ett visst handlande och anger till exempel rekommendationer för hur en policy ska uppnås. Riktlinjen utformas för en viss verksamhet och kan betraktas som en allmänt hållen handbok. Riktlinjen lämnar ett visst utrymme för handläggaren att själv utforma detaljerna i åtgärderna.

Riktlinjen ska ge konkret stöd för hur den befintliga verksamheten ska genomföras. Riktlinjen kan lägga ett golv för vilken nivå som verksamheten ska uppnå, ofta också ett tak för vilken service som bör erbjudas. Riktlinjen kan också vara inriktade på metod och rekommendera vissa tillvägagångssätt.

Innehållsförteckning

Orsa kommuns styrdokument	2
1 Inledning	4
2 Samverkan och digitalisering	4
3 Medborgare och digitalisering.....	5
4 Verksamhet, medarbetare och digitalisering	5
4.1 Digitalisering och IT-stöd	6
5 IT och digitalisering	6
6 Informationssäkerhet och digitalisering	7

Beslutad av: Kommunstyrelsen
Datum för beslut: 2022-01-31
Dokumentet gäller för: Samtliga verksamheter
För revidering ansvarar: IT-enheten
Datum för revidering:
Diarienummer: OK KS 2021/00575, 05
Bilagor:-

1. Inledning

Digitalisering handlar mer om innovation än om effektivisering, där en balans mellan innovation och effektivisering måste finnas. För att lyckas långsiktigt med framtidens välfärd med hjälp av digitalisering måste vi våga utmana oss själva och befintliga strukturer och styrningar.

För Mora, Orsa och Älvdalens kommuner ska digitalisering utgå ifrån rutiner, processer och arbetssätt hos verksamheterna. Digitalisering innebär att våra arbetssätt måste förändras för att uppnå de positiva effekter som digitalisering medför.

Digitalisering i sig har inget egenvärde. Digitalisering ska användas som ett medel för att uppnå kommunernas övergripande mål och visioner, verksamheternas mål och bidra till ett hållbart samhälle för de som bor och verkar i kommunen.

Strategi:

"Digitalisering ska ses som ett medel för att uppnå kommunernas övergripande mål och visioner, verksamhetens mål och ett verktyg för att bidra till ett hållbart samhälle"

Digitalisering kräver ekonomiska investeringar, politisk vilja, tydlighet och dialog, kompetens och ambition, tilltro och uthållighet.

Utöver detta kräver digitalisering modiga ledare som tar modiga beslut där nyttan vägs mot riskerna.

"När vi tar beslut kring digitalisering är vi modiga och väger nyttan mot riskerna"

2. Samverkan och digitalisering

I Mora, Orsa och Älvdalens kommuner finns det mycket samverkan, bland annat gemensam styrning för att vidmakthålla, vidareutveckla, nyutveckla och avveckla IT-stöd¹ och en gemensam IT-enhet. Genom att samverka i digitaliseringen så utnyttjas de gemensamma resurserna på bästa sätt. Kommunerna är även del i en större samverkan där IT-stöd ingår både i lokala, regionala och nationella digitala ekosystem² där information kan utbytas digitalt, säkert och automatiskt med myndigheter och aktörer.

Strategi:

"Vi ska samverka och utnyttja våra gemensamma resurser.

Vi samverkar och ingår i både lokala, regionala och nationella digitala ekosystem.

Vi ska ha en IT-miljö och IT-stöd som stödjer och möjliggör digitalisering".

Riktlinjer:

- Samverkan ska vara förstahandsvalet.
I MOA ska vi ha gemensamma IT-stöd och plattformar³ och vi strävar även efter att ha likadana IT-stöd och plattformar regionalt.
- Prioritering ska ske utifrån hela processen och helhetsperspektivet.
Vi prioriterar utifrån hela processen, med medborgaren i fokus.
- Vi ska använda oss av gemensamma öppna standarder, nationella och internationella tjänster och byggblock⁴.
Vi använder och tillämpar redan gemensamma lösningar på kommunal, regional, och nationell nivå.

¹ Verksamhetssystem.

² Uttryck som används för att täcka in alla system som ska kunna kopplas ihop och utbyta information med varandra.

³ Ett system som inte har någon specifik verksamhet som målgrupp och där vi själva kan göra egna tjänster och lösningar. Till exempel e-tjänsteplattformen och e-arkivet.

⁴ Samlingsnamn för Myndigheten för digital förvaltnings olika tekniska förmågor, tjänster, standardiserade modeller, ramverk och mönster.

3. Medborgare och digitalisering

Det är de som bor och verkar i kommunerna som står i fokus och som vi finns till för. Därför är det naturligt att fokusera först och främst på digitala tjänster som ska underlätta för medborgarna. Digitalisering som ger service till medborgarna ska vara enkel, effektiv och ändamålsenlig. De digitala tjänsterna ska medverka till att alla medborgare ska få en chans att vara delaktiga i det digitala samhället.

Strategi:

"Digitaliseringen ska underlätta och skapa delaktighet för de som bor och verkar i våra kommuner."

Riktlinjer:

- Vi fokuserar först och främst på digitala tjänster som ska underlätta för medborgare.
Vi har medborgaren i fokus och sätter deras perspektiv och behov främst.
- Digitalt först och personligt när det behövs.
Digitala tjänster är förstahandsvalet. Personlig service finns tillgänglig när det behövs.
- Alla ska få en möjlighet att vara del i det digitala samhället.
Våra digitala tjänster är tillgänglighetsanpassade och hjälp finns att få för att kunna göra sina ärenden digitalt.

4. Verksamhet, medarbetare och digitalisering

Våra medarbetare ska oavsett tid och plats ha tillgång till rätt digitalt verktyg med rätt information. De digitala verktygen ska vara effektiva och enkla att använda utifrån medarbetarens behov. Tidsödande, tunga och tråkiga manuella arbetsmoment ska ersättas av digitala verktyg som gör att medarbetaren kan använda sin kompetens på bästa sätt så att det blir både effektivare och högre kvalitet i arbetet.

Strategi:

"Rätt digitalt stöd till medarbetarna ska skapa högre kvalitet och effektivitet i verksamheten."

Riktlinjer:

- Verksamheten ska ha en balans mellan innovation och effektivisering.
Vi jobbar inte bara med att effektivisera befintliga processer och arbetsätt med befintliga verktyg. Vi måste även tänka innovation och se helt nya möjligheter och arbetsätt som digitaliseringen för med sig.
- Chefen ska skapa förutsättningar för digital kompetens hos sin verksamhet.
Medarbetarna har ett ansvar att använda och utveckla sin digitala kompetens utifrån den digitala utvecklingen.
Det finns ansvar både hos chef och medarbetare att ta tillvara och utnyttja digitaliseringens möjligheter.
- Verksamheten ska hämta hem och realisera nyttor.
Vi lägger inte bara till olika tekniska lösningar och nya arbetsätt. Vi tar även bort de gamla lösningarna och arbetsätten. Vi ser även till att hämta hem och realisera både ekonomiska och personella nyttor.

4.1 Digitalisering och IT-stöd

Det är när IT-stöd ska upphandlas eller när nya behov och funktioner tillkommer för befintliga IT-stöd som vi har chans att ställa krav som långsiktigt stödjer digitalisering.

Rätt förutsättningar för digitalisering ska säkerställas över hela livscykel⁵ och börjar vid anskaffning eller utveckling av IT-stöd.

Riktlinjer:

- Upphandling och inköp av IT-stöd ska alltid göras i samverkan med berört objekt, verksamhet, IT-enheten och Upphandlingsenheten.
Det är många områden som ska samspela i en upphandling. Arbetssätt och processer ska gås igenom och efter det ska tekniska, funktionella, informationssäkerhetsmässiga och juridiska krav tas fram. Det är viktigt att alla delar kommer med.
- IT-stöd ska kunna kopplas upp och utbyta information med nuvarande och framtida kommunal, regional och nationell IT-miljö.
Det finns gemensam IT-miljö både lokalt, regionalt och nationellt. De vanligaste är inloggning, e-arkiv, e-tjänsteplattform och digital post. Det är viktigt att våra system kan utnyttja både den IT-miljö som finns idag och den som kommer att finnas i framtiden.
- IT-stöd ska ha öppna, standardiserade och väldefinierade API:er.
API:er är ett sätt för system att prata med varandra på ett strukturerat sätt och med samma språk. Detta är en nyckel för att kunna accelerera digitaliseringen och vara en del av det digitala ekosystemet både inom kommunen, regionalt, sektorsspecifikt, nationellt och internationellt.
- Vi ska använda oss av kommunernas gemensamma plattformar och IT-stöd för att skapa olika tjänster och funktioner.
Vi använder oss bland annat av en gemensam e-tjänsteplattform och ett gemensamt e-arkiv.

5. IT och digitalisering

IT-miljön⁶ är en möjliggörare för digitaliseringens olika tekniker och ska kraftigt strömlinjeformas⁷ och effektiviseras så att IT-enheten kan frigöra resurser för att ställa om mot mer värdeskapande arbete för verksamheten. IT-enhetens tekniker ska vara experter på det de gör och hålla sig till ett fåtal områden och produkter. Dessa riktlinjer kommer att stötta många delar i ekosystemet bland annat IT-stöd, digitala identiteter och automatisering.

En IT-miljö enligt dessa riktlinjer leder till lägre kostnader för IT-driften samt upprätthållandet av en stabil och säker drift.

Riktlinjer:

- IT-miljön ska vara konsoliderad⁸ och standardiserad.
För att kunna vända om till en värdeskapande IT-enhet måste vi kraftigt minska antalet olika system, plattformar och klienter som vi hanterar.
- IT-miljön ska vara framtidssäker och stödja digitalisering.
IT-miljön finns till för verksamhetens behov och ska utformas så den tillgodoser dessa behov samt även framtida krav och behov som kan uppstå.
- IT-säkerhet är en naturlig del i vårt dagliga arbete.
Vi följer rekommendationer och av kommunerna beslutade riktlinjer och policyer.

⁵ Från införande till avveckling.

⁶ Datorer, telefoner, operativsystem, servrar, nätverk, databaser.

⁷ Hålla ihop IT-miljön till minsta möjliga antal olika system och enheter.

⁸ Minska på antalet system och plattformar som gör samma saker.

6. Informationssäkerhet och digitalisering

Vid införande av digitala tjänster och tekniska plattformar behöver ansvarig verksamhet ta ansvar för informationen hela vägen i processen. Informationen värderas i en informationssäkerhetsklassning utifrån egenskaperna konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet så att relevanta krav på skydd kan ställas. Informations-/riskägare⁹ ska alltid identifiera vilka risker och konsekvenser det skulle bli för individ, verksamhet, ekonomi och samhälle om skyddet brister, för att kunna vidta åtgärder som minimerar eller helt tar bort identifierade risker.

Det finns många externa och interna krav på informationssäkerhet och dataskydd som verksamheterna ansvarar för att följa så att informationshanteringen är fortsatt säker vid digitalisering.

Strategi:

”Medborgare och andra intressenter ska ha ett fortsatt stort förtroende för att uppgifter hanteras korrekt och säkert. Individen ska känna sig trygg med att integritet och säkerhet är grundläggande i vårt digitaliseringsarbete.”

Riktlinjer:

- Vi följer respektive kommuns beslutade riktlinjer och policys för informationssäkerhet och dataskydd.
- Vi ska utöva ett systematiskt informationssäkerhetsarbete för att nå övergripande visioner, strategier och mål.
- Uppföljning är en viktig del av det systematiska informationssäkerhetsarbetet i verksamheterna och ska utföras.

⁹ Den som äger informationen är också ägare av riskerna och har ansvar över riskerna kopplad till informationen.